

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Typologia i ochrona ekosystemów lądowych		13.1.1721	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Ochrona zasobów przyrodniczych	forma	stacjonarne
		moduł	ekologia obszarów zurbanizowanych, ochrona przyrody, Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Renata Afranowicz-Cieślak; dr Magdalena Lazarus			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład, Ćw. terenowe		SZACOWANIE CZASU PRACY	
Sposób realizacji zajęć		Praca w kontakcie z nauczycielem:	
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		udział w wykładzie: 15 godz.	
Liczba godzin		udział w ćwiczeniach: 30 godz.	
Ćw. terenowe: 30 godz., Wykład: 15 godz.		udział w konsultacjach: 5 godz.	
		Samodzielna praca studenta:	
		przygotowanie do zaliczenia wykładu: 10 godz.	
		przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń (pracy zaliczeniowej): 15 godz.	
		RAZEM: 75 godz.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
obowiązkowy	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja		
	- egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi		
	Podstawowe kryteria oceny		

Wykład: zaliczenie pisemne w formie testu z pytaniami otwartymi

Ćwiczenia terenowe: prezentacja (indywidualna/w parach/w małych grupach) wykonana na zadany temat; kryteria oceny pracy zaliczeniowej: poprawność merytoryczna, graficzna prezentacja, dobór źródeł

- ocena zaliczeniowa z wykładu i ćwiczeń ustalana jest wg wskaźnika procentowego (Regulamin Studiów UG)
- Student ma obowiązek uczestniczenia w zajęciach, a w razie nieobecności należy ją usprawiedliwić zgodnie z aktualnym Regulaminem Studiów UG.
- Warunkiem zaliczenia wykładu jest obecność na co najmniej 75% zajęć, natomiast warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uczestnictwo w co najmniej 85% zajęć.
- Student ma obowiązek uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach spowodowane nieobecnością na wykładach we własnym zakresie, natomiast braki w wiedzy i umiejętnościach spowodowane nieobecnością na ćwiczeniach w sposób i w terminie wskazanym przez Prowadzącego zajęcia.

Uwaga: zajęcia odbywają się poza siatką godzin, także w soboty i niedziele. Zajęcia terenowe odbywają się w okolicach Trójmiasta.

Zasady uczestnictwa w ćwiczeniach terenowych określa regulamin zajęć.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt kształcenia	Dyskusja	Wykład z prezentacją multimedialną	Praca w grupach	Rozwiązywanie zadań
	Wiedza			
O_W06	+	+	+	+
O_W07	+	+	+	+
	Umiejętności			
O_U01			+	+
O_U04			+	+
O_U06			+	+
	Kompetencje			
O_K06			+	
O_K08				+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

zaliczony kurs "Identyfikacja roślin zalążkowych - ćwiczenia terenowe"

B. Wymagania wstępne

podstawowa wiedza z zakresu botaniki i zoologii

Cele kształcenia

Problematyka wykładu: Poznanie różnorodności lądowych zbiorowisk roślinnych regionu Pomorza Gdańskiego. Rozumienie zależności między cechami siedliska a rozwojem fitocenozy. Poznanie podstawowych pojęć związanych z opisem zbiorowisk roślinnych, ich składu florystycznego, struktury i funkcji w ekosystemie.

Problematyka ćwiczeń: Umiejętność doboru i zastosowania odpowiednich metod ilościowej oceny organizmów oraz stanu zachowania fitocenozy w terenie. Nabycie umiejętności pracy z kluczem do oznaczania zbiorowisk roślinnych.

Treści programowe

Problematyka wykładu: Podstawowe pojęcia i definicje (m.in.: fitosocjologia, szata roślinna, roślinność, zbiorowisko roślinne, fitocenoza, flora).

Zróżnicowanie fitocenozy lądowych oraz przegląd wybranych zbiorowisk roślinnych Polski Północnej, ze szczególnym uwzględnieniem przewodnich dla Pomorza Gdańskiego. Struktura i funkcje oraz warunki występowania różnych typów fitocenozy lądowych. Rola człowieka w kształtowaniu i modyfikacji fitocenozy oraz ich siedlisk.

Problematyka ćwiczeń: Podstawowe metody badania cech siedliska oraz identyfikacji zbiorowisk roślinnych. Metody ochrony ekosystemów lądowych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Matuszkiewicz W. 2008. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Szafer W., Zarzycki K. (red.) 1977. Szata roślinna Polski. T. 1-2. PWN, Warszawa.

Wysocki C., Sikorski P. 2002. Fitosocjologia stosowana. Wyd. SGGW.

Herbich J. (red.) 2004. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 1-5, 9.

B. Literatura uzupełniająca

Lazarus M., Afranowicz R. 2011. Roślinność obrzeży przyujściowego odcinka Wisły (Polska północna). Część II. Zbiorowiska łąkowe, ziołoroślowe, okrajkowe, zaroślowe oraz lokalnie specyficzne. Fragn. Flor. Geobot. Polonica 18(1): 101-118.

Lazarus M. 2016. The diversity of meadow and pasture vegetation in the Pojezierze Kaszubskie Region (N Poland). Acta Botanica Cassubica, Monographiae 6. ss. 114.

Matuszkiewicz J. M. 2008. Zespoły leśne Polski. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
<ul style="list-style-type: none"> - efekty uniwersalne i obszarowe PRK: P6U_W, P6S_WG, P6S_WG1, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO, P6S_UW1, P6S_UW2, P6U_K, P6S_KR, P6S_KK - efekty dla kierunku: O_W06, O_W07, O_U01, O_U04, O_U06, O_K06, O_K08 	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa typy środowisk (siedlisk) przyrodniczych i charakteryzuje je pod kątem strukturalnym i funkcjonalnym, wskazuje najważniejsze cechy siedliska wpływające na kształtowanie się i rozwój fitocenoz (O_W06) - przedstawia metody i formy ochrony wybranych ekosystemów lądowych (O_W07)
	Umiejętności <ul style="list-style-type: none"> - stosuje podstawowe narzędzia badawcze wykorzystywane w badaniach terenowych zbiorowisk roślinnych i ich siedlisk (O_U01) - przeprowadza obserwacje cech charakterystycznych wybranych gatunków roślin i ich siedlisk (O_U04) - wykonuje podstawowe pomiary cech fizyko-chemicznych siedlisk w terenie (O_U06)
	Kompetencje społeczne (postawy) <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje odpowiedzialność za bezpieczne warunki pracy własnej i innych w terenie oraz potrafi rozpoznać sytuacje zagrożenia i podejmować odpowiednie działania (O_K06) - zna praktyczne zastosowania wiedzy przyrodniczej (O_K08)
Kontakt	
renata.afanowicz-cieslak@ug.edu.pl	